

Πρόστηση – Εργατικό ατύχημα ¹

Έννοια της «προστήσεως» - Πότε είναι ωρισμένη η αγωγή όταν στοιχείο της αποτελεί μια νομική έννοια, όπως είναι η πρόστηση – Επί αγωγής κατά του κυρίου οικοδομικού έργου, ως προστήσαντος τον κατασκευαστή-εργολάβο, με αίτημα την επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης για ψυχική οδύνη των μελών οικογενείας θανόντος κατά την διάρκεια οικοδομικών εργασιών, πρέπει να αναφέρεται ότι ο εργολάβος υπόκειται σε γενικές οδηγίες και εντολές του κυρίου του έργου.

Πρόεδρος: ANNA ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ
Εισηγητής: Ι. ΧΑΤΖΗΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ
Δικηγόροι: Π. Επεσλίδης – Ε. Αδαμίδου

Κατά το άρθρο 922 του ΑΚ «ο κύριος ή ο προστήσας κάποιον άλλον σε μια υπηρεσία, ευθύνεται για τη ζημία που ο υπηρέτης ή ο προστηθείς προξένησε σε τρίτον παράνομα κατά την υπηρεσία του». Πρόστηση είναι η τοποθέτηση, διορισμός, χρησιμοποίηση από ένα πρόσωπο (τον προστήσαντα) ενός άλλου προσώπου (του προστηθέντος) σε θέση ή απασχόληση (διαρκή ή μεμονωμένη εργασία), που αποβλέπει στη διεκπεραίωση υπόθεσης ή υποθέσεων και γενικότερα στην εξυπηρέτηση των επαγγελματικών, οικονομικών ή άλλων συμφερόντων του πρώτου (προστήσαντος).

Ειδικότερα, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 922, 681 και 688-691 του ΑΚ προκύπτει ότι, όταν ο εργολάβος δεν εξαρτάται από τον εργοδότη, δεν θεωρείται ότι βρίσκεται σε σχέση πρόστησης μαζί του και συνεπώς είναι ανεύθυνος ο εργοδότης για τις υπαίτιες και άδικες πράξεις του εργολάβου. Στην περίπτωση όμως κατά την οποία ο εργοδότης έχει επιφυλάξει στον εαυτό του τη διεύθυνση και επίβλεψη της εκτέλεσης του έργου, ο εργολάβος, αφού υπακούει στις οδηγίες του, θεωρείται προστηθείς εκείνου (ΑΠ 1168/2007 Δημοσίευση Νόμος, ΑΠ 464/2000 ΈΛΛΔνη 41. 1576, ΑΠ 684/1999 ΈΛΛΔνη 41.344). Πάντως όταν η εκτέλεση μιας υπηρεσίας έχει ανατεθεί σε πρόσωπα με εξειδικευμένες επιστημονικές ή τεχνικές γνώσεις, ο άνω έλεγχος δεν είναι απαραίτητο να εκτείνεται στον τρόπο εργασίας των εν λόγω προσώπων, ως προς τον οποίο άλλωστε ο κύριος της υπόθεσης, ελλείψει των σχετικών γνώσεων, δεν είναι σε θέση να τα ελέγξει, αλλά μπορεί και αρκεί (ο έλεγχος) να αφορά στην παροχή οδηγιών, έστω και γενικού περιεχομένου, ως προς τον τόπο, τον χρόνο και τους λοιπούς όρους εργασίας των ειδικευμένων προσώπων (ΑΠ 1226/2007 δημοσίευση Νόμος).

Περαιτέρω, από τη διάταξη του άρθρου 216 παρ. 1α του ΚΠολΔ προκύπτει ότι, για να είναι ωρισμένη η ιστορική βάση της αγωγής, πρέπει να εκτίθεται στο αγωγικό δικόγραφο με σαφήνεια, τα στοιχεία που πληρούν το πραγματικό του εφαρμοστέου κανόνα ουσιαστικού δικαίου. Αν τέτοιο στοιχείο αποτελεί μια νομική έννοια, όπως είναι η πρόστηση, τότε, σύμφωνα με την ισχύουσα στο χώρο του ελληνικού δικονομικού δικαίου θεωρία του συγκεκριμένου προσδιορισμού ή της λειτουργίας του κανόνα δικαίου, δεν απαιτείται μεν λεπτομερής αναφορά και ανάλυση των χαρακτηριστικών γνωρισμάτων της εν λόγω νομικής έννοιας, πρέπει όμως να εκτίθενται εκείνα τα βασικά περιστατικά που επιτρέπουν στο μεν δικαστήριο να ελέγξει αν πληρούνται η νομική έννοια, στον δε εναγόμενο να αμυνθεί αποτελεσματικά. Έτσι, επί αγωγής κατά του κυρίου οικοδομικού έργου, ως

¹ Βλ. Ι.Πίκουλαν ΔΕΝ 2003 σ. 65, Χ. Γκούτον ΔΕΝ 2004 σ. 398, Εγκ. ΙΚΑ – ΔΕΝ 2004 σ. 588. Βλ. και ΔΕΝ 2007 σ. 1456 (πρακτ. ΠΙΝΑΚΑΣ).

προστήσαντος τον κατασκευαστή εργολάβο, για επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης για την ψυχική οδύνη που υπέστησαν τα μέλη της οικογένειας προσώπου που εργαζόταν και ευρήκε τον θάνατο κατά τη διάρκεια των οικοδομικών εργασιών, πρέπει, για τη διαδικαστική πληρότητα αυτής (αγωγής) σε σχέση με την πρόσταση, να αναφέρεται, τουλάχιστον, ότι κατά τη συμφωνία ανάθεσης της εκτέλεσης του οικοδομικού έργου στον εργολάβο υπόκειται αυτός σε γενικές οδηγίες και εντολές του κυρίου του έργου ως προς τον τόπο, τον χρόνο και τους όρους εργασίας του.